

szérumát a Filaxia szérumtermelő intézet készíti és eddig hivatalosan és ingyen osztotta ki az egészségügyi intézetek között. A szérum ingyenes kiosztása természetesen hamarosan megszűnik és azután a szérum belekerül a rendes gyógyszerforgalomba. Eppen ezért kértém meg Gyuritz Sándort, hogy a közigazgatási bizottság ülésén tegye meg a szükséges lépéseket a város hozzájárulásáért, mert a szérum meglehetősen drága lesz, már pedig nagyon fontos, hogy minden gyermek, még a legszegényebb is részesüljön az oltásban.

— A szülők, különösen az alsóbbosztályokból eleinte tiltakoztak gyermekük beoltása ellen, mert valahogy az a hír terjedt el körülben, hogy a gyerekeket a klinika kísérleti célokra akarja felhasználni és hogy az oltásnak könnyen lehetnek veszedelemes következményei. Ezért védőoltást csak annak a gyermeknek adunk, akinek szülei ehhez írásban beleegyeznek.

nyilatkozatot adnak. **A babonás előlételek azonban már eloszlottak**, mert elterjedt a hír, hogy az oltás egyáltalában nem veszedelemes és feltétlenül javára válik a gyermekeknek.

Elmondotta ezután érdeklődésünkre Hainiss professzor, hogy Szegeden kifejezetten járványos betegségek az utóbbi időben nincsenek, aminek részben az az oka, hogy a közelmúltban vonult végig a városon egy erős kanyarj járvány, amelyen a gyermekek nagyrésze átment és néhány év előtt, ha jól tudom, vörhenyjárvány is volt Szegeden. Így a gyermekek nagyrésze immunissá vált ezekre a betegségekre, a járványok elmaradásához azonban feltétlenül hozzájárult a Dick-féle oltások bevezetése is.

— Én nagy eredményeket várok ettől a teljesen veszélytelennek és biztosnak mondható eljárástól.

Küzdelem a járványszerűen fellépő nemzetromboló betegségek ellen.

Életmentő akció Magyarországon. — Meg kell menteni az elesetteket és meghasonlottakat, eltévelyedetteket és halárasztáltakat. — Dr. Korondi Károly javaslata: az Országos Életmentő Egyesület azonnali megalakítása.

Hát igen. Ide is eljutottunk. Hogy a korszellem és a közhangulat stílusában beszéljünk: a lelkek csődjéhez. Ezen a világégéstől és forradalmaktól, trianoni guzsbaveréstől és gazdasági leigázottságtól megtepett magyar földön már védelmi intézkedések és intézményes gondoskodás kell: az öngyilkossági esetek lehető elhárítására.

Mi éber szemmel és figyelő lélekkel állunk a helyünkön, így nem hagyhatjuk szó nélkül azt a most kilinduló, országot átfogó, nagyjelentőségű mozgalmat, amelynek a kezdeményezője egy pesti humanista: dr. Korondi Károly, aki arra a belátásra jutott, hogy csak egy nagyarányú társadalmi egyesülés lenne képes felvenni a küzdelmet a tömeges öngyilkossági esetek elhárítására. Felhívja a társadalmat és az egész magyar sajtót, hogy fogjanak össze ebben a célkitűzésben. Szerinte az államrendőrség keretében működő öngyilkosokat védő iroda nem felelhet meg a kívánalmaknak, mert csak első segélyben részesít, a végleges megoldási lehetőség behatóbb vizsgálata nélkül. Megelelő társadalmi szervezeteink sem fog-

lalkoznak az összeomlott lelkek ujjáépítésével.

Igy látja ezt dr. Korondi Károly, de így látja mindenki, aki a gyakorlati szociálpolitika küzdő frontján már állott és a polgári értelemben vett „szociális munka” vonatkozásait ismeri. A kisiklott sorsokat és életeket, ma nem lehet elintézni egy meleg kabáttal, egy meleg ebéddel, egy vi-seltes lábbelivel, avagy egy havi házbér adományozásával. Az embereket ma nem lehet visszarántani a közjótékonyág ismert expedienseivel arról a sötét hajóról, amelyen a kétségbeesés a fűt és a legfagyosabb kéz a kormányos. Jó volt és alkalmas volt a különböző társadalmi akciónak ez a formája nyugodtabb levegőjű időkben, sőt szükséges az ma is, de most más is kell, mélyrehatóbb és messzebbmenő intézkedés és átfogóbb szociális gondoskodás, mert ma: a lelkek világcsödéje van.

Ennek a szomorú mozgalom jogosultságának elbírálására a *Délmagyarország* az alábbiakban néhány valóban figyelemreméltó nyilatkozatot ad közre:

„Ha egyetlen magyar élet megmentéséhez egy egész testület kell, akkor: azonnal szerveztessék meg az az alakulat!”

— Minden pusztuló életre szüksége van ennek a szegény magyar földnek — mondja dr. Meny hárt Gáspár egyetemi professzor —; hiszen a háború és az azt követő idők a legdrágább értékeinkben támadtak meg bennünket és nagy megrázkódtatásokkal sújtották a magyar nemzetet, a magyar társadalmat és ennek következtetésképp az egyes embert is. Az öngyilkossági esetek tulnyomó része is természetesen ide vezethető. Ez valóban csüggészítő jelenség, de — az én gondolatom szerint, aki kissé optimista vagyok — nagyon szomorú lenne ha intézményesen, tehát a messzi jövő szemmel tartása mellett rendezkednénk be a mai helyzetre. Én azt remélem, hogy előbb-utóbb mégis csak vissza kell nyerni a magyar társadalomnak azt az erkölcsi erőt, amely a háború előtt nemzeti létünk alapja volt s akkor el kell követnie a lelkek békéjének és nyugalmanak is, amely egyben megszűntetője lesz ennek a járványszerűen fellépő ideges állapotnak. Ez mégis csak szporadikus jelenség, amellyel szemben átmeneti jellegű intézkedésekkel kell védekeznünk és ilyeneket kell a gyakorlatban alkalmaznunk. Azt mondom tehát:

mi kevés magyarok segítsük és értsük meg egymást, ne lássunk minden társunkban ellenséget.

— Támogassuk egymást, segítsük az önhibájukon kívül nyomorgókat, adjanak a tehetősebbek azoknak, akiknek Isten kevesebbet adott és mindenki segítsen ott, ahol tud. De ha ez átmeneti intézkedésnek nem elég, ha egyetlen magyar élet megmentéséhez egy egész testület kell, — mi szegény magyarok oly kevesen vagyunk — akkor azonnal szerveztessék meg az az alakulat.

Magyarország az első helyen a szomorú statisztikában.

Dr. Bottka Sándor rendőrfőtanácsos, a szegedi kapitányság vezetője a következőkben nyilatkozik az intézményes gondoskodás megvalósításáról:

— Az öngyilkosokat védő mozgalom jogosultságát eldönti az a napokban megjelent külföldi statisztika, amelynek a számadatai szerint Magyarország a háború utáni három esztendő átlagában az első helyre került a háború előtti időkről. Világos, hogy itt nagy köteleességek és nagy tennivalók vannak. E feladatokat azonban a társadalom nem képes orvosolni már azért sem, mert ez a

kérdés sok más problémával áll összefüggésben és nem lehetséges egy szociális bajt kiragadva — a többi figyelembevétel nélkül — megoldani. Ezért nem tartom célravezetőnek, hogy egy új társadalmi alakulat létesüljön az öngyilkossági esetek elhárítására. Én több, gyorsabb és gyakorlatibb eredményt várnék megelelő intézményeknek ebben az irányban való fejlesztéséről.

Itt elsősorban a rendőri közigazgatásra gondolok, mert a rendőrségnek az első segélynyújtáson kívül még más feladatai is elképzelhetők, amelyeket a gyakorlatban, az adott eset lehetősége szerint már eddig is szem előtt tartott.

— Ha az öngyilkosok, illetve halárasztáltak védelmére akár hatósági, akár társadalmi intézmény szerveztetnék, én azt a kérdés természeténél fogva csak a rendőrség keretén belül tudnám helyeselni. Emellett prezidiálhatna egy nagyarányú társadalmi egyesülés, amely tekintélyével, erkölcsi erejével, de főleg anyagi áldozatkészségével a gyakorlatban tényleg lehetővé is tenné a veszendő életek megmentését. Persze ennek az intézménynek bizonyos preventív irányú munkásságot is kellene kifejtene éppen a cél érdekében, amely részben fokozottabb társadalmi profilaktsziból, részben pedig az egyensúlyozottságukat veszített lelkek gyógyításából állana.

— Mindent összevetve: ez a kérdés a mai élet legsúlyosabb problémája és pedig ismétlem azért, mert egymagában nem orvosolható. De ha ez a pesti — egyelőre csak a sajtóban publikált mozgalom — a valóság útjára térne és abból a rendőrségre is jutna új feladat és új kötelesség, természetes, hogy itt mindenki a célnak és hivatásának magasiatán fog állani.

— A napról-napra ijesztően szaporodó öngyilkosok megmentését célzó akciót nemcsak hogy végtelenül szükségesnek tartom, hanem a kérdés sürgős megoldását a társadalom eminens kötelességének.

Prelogg Iózzsei kegyes tanítórendi c. főigazgató kérelmünkre ezt a rövid, de a célt teljesen átfogó véleményét adta a nyilvánosságnak.

„Társadalmi uton nem lehet orvosolni.”

Beszélgést folytattunk egy nagytekintélyű, országosan ismert, reprezentatív egyéniséggel, aki nevének mellőzésére kért bennünket. Megfigyeléseiből azonban szívesen bocsátotta az alábbiakat

a cikkirő rendelkezésére, aki nagyértékű reflexiót megpróbálja az alábbiakban adni:

— Magyarországon is fellépett az idegbetegségeknek az a járványa, amely Ausztriában, Németországban, sőt Amerikában is pusztított. Nagyon helyes, hogy a magyar társadalom ezen segíteni kíván, csak hogy ennek a veszedelemnek sokkal mélyrehatóbb gazdasági és politikai okai vannak, sem hogy társadalmi uton orvosolni lehetne.

— Bármennyire kerülni kívánjuk is a politikát, mégis meg kell látnunk az összefüggést.

A trianoni határok elvágta a magyar életet és a gazdasági összeomlások megbontották a lelkek egyensúlyozottságát és harmóniáját is. Egyik oldalon a nagy vagyonok hirtelen összeomlása, a másikon a hihetetlenül gyors meggazdagodások tömege. Itt a ki nem elégíthető hivalkodó luxus szedi az áldozatait, amott az ijesztő nyomor ássa a halálvermeket.

— Ma már az emberek nem is egyedül, hanem párosan és többedmagukkal halnak meg a mondot okokból.

— A munka megbecsülése és kellő értékelése is a háború előtti idők emléke ma. Világjelenség ez, de azért csak fogjon össze a magyar társadalom és próbálja visszaállítani a tiszta törekvésekben való hitet, a nemzeti eszmények dhatatát, de mindenekelőtt a tisztességes munka régi értelemben vett becsületét. Ezen az uton haladva, talán lehet gyakorlati eredményekre is számítani: a boldogabb Magyarország kiépítése felé.

Hát így!

... Új meggyőződés kell az összetört hitű, bizalmát és reményét veszített magyar léleknek. Új gondolat. Új álm. Új ideál. Küldjenek tekintélyeket a fórumra és hiatsenek eszményeket a lelkekbe. Adjanak tiszta homloku vezéreket és puritán harcosokat, akik nem a maguk önző céljaira, hanem a magyarság és a nemzeti ideálok szolgálatára akarják nevelni és felhasználni az elgyőrt magyar életet, az erőket és értékeket.

Vásárhelyi Julla.

Anyák,

ti glóriás asszonyok,

kik gyermekeitek és családoknak éltek, kik a jövő generációját nevelték, kik az élet ezer nehéz küzdelmében erős lélekkel a családi élet boldogságának őrei vagytok, óh jöjjetek és lássátok a

„Glóriás asszonyok”

fenkőlt történetét,
mely további küzdelmeitekben erőt és hitet nyújt.
A gyönyörű film példátlanul nagy sikert aratott az egész világon s nálunk hétfőtől szerdaig játsza a **Belvárosi Mozi.**

Mary Carr,

az „Édesanyám” főszereplője.

A DÉLMAGYARORSZÁG jegyirodájában egész nap válthat színházjegyet. Telefon rendelésre a lakására szállítja. Telefon 306.

Szimfonikus hangverseny

APOSTOLOKBAN

Kossuth Lajos sugárut 4. szám

Minden vasárnap

délelőtt 11-től fél 2-ig a Zeneegyesület művészeinek hangversenye.

★
Vasárnapi program folyó hó 24-én:

1. Induló.
2. Waldcufel: Nyári ábránd. Keringő.
3. Adam: Ha én király lennék. Nyitány.
4. Offenbach: Egyveleg. Szép Helena operetiből.
5. Grieg: Per Gint Sude I.
6. Puccini: Ábránd. Pillangó kisasszony operából.
7. Induló.

★
Szabad bemenet!
Szokott rendes napi árak!